

HZ.
MUHAMMED
VE
KURTULUŞ
ÇAĞRISI

PROF. DR. ŞEFAETTİN SEVERCAN

Fecr Yayınları: 305

Hz. Muhammed
ve
Kurtuluş Çağrısı

Prof. Dr. Şefaettin SEVERCAN

© FCR Yayın Reklam Bilgisayar San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika No: 13178)

Kapak ve Mizanpaj
FCR

Baskı ve Cilt
Şafak Matbaacılık
İvedik O.S.B. Matbaacılar Sitesi 1515. Sk. No: 53
Yenimahalle/ANKARA • Tel: 0312. 229 57 84
(Sertifika No: 16104)

1. Baskı: Eylül 2019

ISBN: 978-605-7570-46-8

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mh. Boyacılar Sk. No:14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0 312) 310 08 60 – Fax: (0 312) 311 47 89
web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

HZ.
MUHAMMED
VE
KURTULUŞ
ÇAĞRISI

PROF. DR. ŞEFAETTİN SEVERCAN

ANKARA 2019

İTHAF

*Üzerimde emeđi olan,
bana bir harf öğreten
bütün hocalarıma şükranlarımla...*

Prof. Dr. Şefaettin Severcan

1956 Ekim ayında Kayseri’de doğdu. Kayseri İmam Hatip Lisesi ve Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. 1992’de İslam Tarihi ve Medeniyeti alanında Doktor; 1996’da Doçent; 2001’de Profesör oldu.

1997 Ekim ayında dekan yardımcılığıyla başlayan idari hayatı, 2009 Ekim ayına kadar devam etti. 2002-2004 yılları arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinde Tarih-Felsefe Fakültesi Dekanlığı yaptı. 2004-2005’de aynı üniversitede Türkiye tarafını temsilen Rektörlük görevine atandı. 2006 - 2009 yılları arasında Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dekanlığı ve Erciyes Üniversitesi Soruşturma Üst Kurul Başkanlığı görevlerinde bulundu.

1993’de burslu olarak İngiltere’de Leeds Metropolitan ve Birmingham Üniversitesi, School of Oriental and African Studies, British Library ve Oriental and India Office Collections Requisitions kütüphanelerinde alanıyla ilgili çalışmalar yaptı. Din müşavirlerinin davetiyle Paris, Köln, Stuttgart, Amsterdam ve Zagreb başta olmak üzere pek çok Avrupa şehrinde; Astana, Almatı, Çimkent, Türkistan, Bişkek, Oş ve Taşkent gibi gönül coğrafyamızın şehirlerinde lisansüstü ders ve konferanslar verdi.

Onun üzerinde kitap; yirminin üzerinde kitap bölümü; ellinin üzerinde ilmî makale, bir o kadar uluslararası ve ulusal tebliği yayımlanmıştır. Kitaplarından 5 tanesi Kazak Türkçesine çevrilmiş, makalelerinden bazıları da İngilizce ve Kazakça yayımlanmıştır.

Türk Tarih Kurumu Raportörlüğü ve bazı ansiklopediler için editörlük görevleri yürütmektedir. Evli ve iki çocuk babası olan Şefaettin Severcan, hâlen Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğretim üyeliğine devam etmektedir.

e-posta : severcan56@hotmail.com

severcan@erciyes.edu.tr

Kitaplarından Bazıları:

1. *Keşfi'nin Selimnâmesi*, Can Ofset Yayınları, Kayseri 1995.
2. *Necmeddîn-i Dâye'nin Siyasetnâmesi*, E.Ü. Gevher Nesibe Tıp Tarihi Enstitüsü Yayınları, Kayseri 1995.
3. *Kemalpaşazâde Tevârih-i Âl-i Osman X. Defter*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1996.

4. A.D. Alderson, “*Osmanlı Hanedanı'nın Yapısı*”, çev. Şefaettin Severcan, İz Yayıncılık, İstanbul 1998.
5. *Süleymannâmeler ve Sinan Çavuş'un Süleymannâmesi*, Kayseri 2001.
6. *Peygamberlik Anlayışları ve Hz. Muhammed*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), trc. Ercan Kalmahan, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
7. *Osmanlı Devleti Siyasi Tarihi*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
8. *Türkistan Tebliğlerinden Seçmeler*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
9. *Gençlere İslam Dini*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), trc. Kasımhan Devrenkulov, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
10. Necmeddin Dâye, *Hüküm Sahiplerinin İzleyecekleri Yol*, Haz. Şefaettin Severcan, Büyüyen Ay Yayınevi, İstanbul 2017.
11. *Hz. Muhammed ve Kurtuluş Çağrısı*, Fecr Yayınları, Ankara 2019.

ÖN SÖZ

Çok genel bakışla, sözlük anlamı olarak ‘bir kimsenin hayat hikâyesi’ni ifade eden siyer, terim olarak ‘Hz. Peygamber’in hayatını anlatan kitaplara’ verilen isim diye tanımlanır. Bu sınırlı tanım, siyere dışardan bakanlar için yeterli olabilir ancak siyere içerden bakan, dolayısıyla onu bu tanım sınırlamasına hapsedemeyenler için yeterli değildir. İbn İshâk’ın *Sîre*’si ile İbn Hişâm’ın *Sîretü’n-Nebeviyye*’si ve benzerlerini bu tanım içerisine yerleştiremeyiz. Zira bu müellifler, sadece Hz. Peygamber’in biyografik olarak hayatını nakletmekle yetinmedikleri gibi naklettiklerine de dışardan biri gibi bakmazlar. Özellikle Hz. Muhammed’in risalet sonrası hayatını naklederken, onun bütün söz ve buyrukları; yaptıkları ve yapmadıkları; onayladıkları ve reddettikleri; sakındıkları ve sakındırdıklarını herhangi bir toplum lideri veya devlet başkanının yapıp ettiklerinden bahseder gibi nakletmezler. Çünkü Hz. Muhammed’in hayatı, her şeyden önce herhangi bir lider hayatı değil bir peygamber hayatıdır. Onun hayatının yazılması, peygamber olması sebebiyledir. Dolayısıyla siyer, bir ömrün hikâyesi olmaktan öte vahiy aracılığıyla Allah’a bağlı, özellikle vahiy ve risalet boyutlarıyla Allah’ın kontrolünde, yaşanmışlığı itibarıyla Hz. Muhammed’e, örnekliğiyle de bütün Müslümanlara ait peygamberlik ömrünün adıdır.

Bu bağlamda ilave, eksiltme, yönlendirme ve çıkar hedefli yorumlama ve benzeri bütün dış müdahalelerden arınmış, bütün gerçekliğiyle Hz. Peygamber’e ait ve onun hakiki hayatını anlatan bir siyer, “Allah’ın seçip hoşnut olduğunu bildirdiği” İslam’ın hayat anlayışı ve pratiğidir. Siyer, Hz. Peygamber’in Allah ile bağını kuran, Kur’an-ı Kerim’i hayat rehberi kılan, İslam’ı yaşanılan ve yaşanılacak hayat olarak sunan örnekliğin adıdır. Bu bakımdan, nasıl peygambersiz bir din olmazsa

siyersiz bir İslami hayat da olmaz. Siyer bilinmeden Kur'an-ı Kerim doğru anlaşılamaz. Sözün özü, hakiki bir siyersiz Kur'an ve İslam ile hedeflenen amaca sağlıklı olarak ulaşılamaz. Bu sebeple İslam'ın pratik hayat olarak birinci kaynağı olan Hz. Peygamber'in hayatının doğru bilinmesini sağlayacak bir siyer, Müslümanın olmazsa olmazıdır.

Bu derece önemine rağmen üzülererek belirtmeliyiz ki bugün, hem ülkemiz özelinde hem de diğer pek çok Müslüman toplum genelinde İslam adına öne çıkan peygamber ve siyer anlayışı, arınmaya ihtiyacı kaçınılmaz ve aslına döndürülmesi gereken bir anlayıştır. Yine üzülererek belirtmeliyiz ki, bugünün toplum değerleri açısından bakıldığında yaşanan ve kabul gören İslam'ın İslam'ından çok, hakikatine döndürülmesi gereken bir *Siyer İslam*'ıdır. Oysa İslam'ın İslam'ına uygun bir anlayış ve hayat için *Siyer İslam*'ından çok *İslam'ın Siyeri*'ne sahip olma ihtiyacı ihmal edilemez derecede önem arz etmektedir.

Bu gerekçelerle çalışmamızı bir katkı olur ümidiyle kaleme aldık. Bununla ilk olarak, okuyucularımızın Allah ve Resulü'nün razı olacağı bir siyer ihtiyacının farkındalığına erişmelerine katkı sağlamayı; ikinci olarak da Allah ve Resulü'nün razı olacağını umduğumuz bir peygamber anlayışı ve siyer ortaya koymayı istedik. Elbette pek çok eksliğimiz çıkacaktır. Maksadımızı aşan ifadelerimiz ve haddimizi aşan cüretkârlığımız olmuşsa Rabbimizden bağışlanma diliyor; Peygamberimize karşı duyduğumuz sevgi ve sadakatimize sığıyoruz; okuyucularımızdan da özür diliyoruz. Okuyucularımızın, ikna olacağımız bütün eleştirilerini inşaAllah ikinci baskıda göz önünde bulunduracağımızı bilmelerini istiyor şimdiden teşekkür ediyoruz.

Şefaettin SEVERCAN / Kayseri 2019

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	7
GİRİŞ	17
MEKKE YILLARI: KURTULUŞA DAVET	33
İSLAM DAVETİ	33
I. UZAK ARKA PLAN: DÖNEMİN DÜNYASI	35
1. Dönemin Siyasi ve Fikrî Yapısı	35
2. Hz. İsa'dan Hz. Muhammed'e Dinî Yapı.....	39
II. YAKIN ARKA PLAN / CAHİLİYE DÖNEMİ.....	42
1. Siyasi Coğrafya: Hicaz Bölgesi.....	42
2. Dinî Yapı.....	46
2.1. İnanç Şekilleri.....	46
2.1.1. Putperestlik	46
2.1.2. Haniflik	50
2.1.3. Materyalizm-Ateizm-Deizm-Zındıklık.....	53
2.1.4. Sabiilik.....	54
2.2. İbadetleri.....	55
3. Siyasi Yapı.....	57
4. Sosyal Yapı.....	60
5. Aile Yapısı ve Kadının Durumu	65
6. Hukuk Yapıları	67
7. Ekonomik Sistemleri.....	69
HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİK ÖNCESİ HAYATI	73
I. HZ. MUHAMMED'İN SOYU.....	75
II. HZ. MUHAMMED'İN DOĞUMU	80
III. HZ. MUHAMMED'İN SÜTANNEYE VERİLMESİ	84
IV. HZ. MUHAMMED'İN GÖĞSÜNÜN AÇILMASI.....	86
V. HZ. MUHAMMED'İN ÇOCUKLUK YILLARI.....	96
VI. HZ. MUHAMMED'İN ŞAM SEFERİ VE RAHİB BAHİRA OLAYI.....	99
1. Hz. Muhammed'in (s.) İlk Şam Seferi Rivayeti	99
2. Rahip Bâsil'in Rivayetleri	101
3. Kalankatlı Moses'in Anlattıkları.....	103
4. Değerlendirme	103

VII. GENÇLİK YILLARI: MUHAMMEDÜ'L-EMİN	111
VIII. FİCAR SAVAŞLARI VE HILFU'L-FUDUL'A KATILMASI	112
IX. HZ. MUHAMMED'İN HZ. HATİCE İLE EVLENMESİ.....	116
X. HZ. PEYGAMBER VE HZ. HATİCE'NİN ÇOCUKLARI.....	119
XI. HZ. MUHAMMED'İN KÂBE HAKEMLİĞİ.....	123
XII. HZ. MUHAMMED'İN TİCARET HAYATI	125
XIII. HZ. MUHAMMED'İN DİNÎ HAYATI.....	126

PEYGAMBERLİK VE TEBLİĞİN İLK YILLARI.....	131
I. İLK VAHİY VE PEYGAMBERLİK.....	133
II. PEYGAMBERLİĞİN İLK ÜÇ YILI.....	140
1. İlk Ayetler.....	140
1.1. Namazın Farz Kılınması	142
1.2. Fetret-i Vahiy/Vahiy Akışında Duraksama	144
1.3. Açık Davet	145
2. İlk İnananlar.....	149
3. İlk Reddedenler ve Stratejileri	153
3.1. Mecnun - Sihirbaz İddiası, Küçümseme ve Muhatap Almama Tavrı	155
3.2. Siyasal Algılar ve Muhalefet	156
3.3. Kabilevi Muhalefet.....	159
3.4. Geleneksel Atalar Dinini Bırakmama Direnci	160
3.5. İnsanüstü Peygamber Telakkisi.....	161

TEBLİĞİN İKİNCİ ÜÇ YILI.....	163
I. TOPLU DAVET VE İLK İSLAM TOPLUMUNUN OLUŞUMU	165
1. Kabileyi Davet	165
2. Mekke'yi Davet: Safâ Tepesi İlanı.....	167
3. Hz. Erkam'ın Evi: Nitelikli Dayanışma.....	170
II. MÜŞRİKLERİN YENİ STRATEJİLERİ.....	172
1. Tehditler - Teklifler - Talepler	173
2. Baskı ve İşkence Dönemi	184
2.1. Hz. Muhammed'e Doğrudan Yapılan Baskı ve Zulümler.....	185
2.2. Haşimoğullarının Hz. Muhammed'i (s.) Korumaya Alması	191
2.3. Ebû Tâlib Şi'bine Giriş	194
2.4. Müslümanlara Yapılan Baskı Zulüm ve İşkenceler	195
2.4.1. Hür Zengin ve Saygın Kişilere Yapılan Baskı ve Tehditler	196
2.4.2. Kölelere ve Zayıf Müslümanlara Yapılan Baskı ve İşkenceler	198
2.4.3. İşkencelerin Sonuçları.....	203
3. Uzlaşma Girişimleri	204
4. Önceki Tavırlarını Sürdüremeleri	211
4.1. Mecnun ve Sihirbaz İddialarına Devam Ettiler	211

4.2. Mucize Taleplerine Devam Ettiler	214
III. GÜVENLİK İHTİYACI VE HABEŞİSTAN HİCRETLERİ	219
1. Birinci Habeşistan Hicreti.....	219
2. Muhacirlerin Mekke'ye Dönüşleri	223
3. Garaniik Olayı.....	227
4. İkinci Habeşistan Hicreti	229
5. Mekkelilerin Girişimleri.....	230
6. Muhacirlerin Mekke'ye Dönüşleri	233
7. Muhacirlerin Habeşistan'daki Etkileri	234
8. Hz. Ebû Bekir'in Habeşistan'a Hicret Girişimi.....	235
IV. NEFES ALMA VE MEYDAN OKUMA.....	237
1. Hz. Hamza'nın Müslüman Olması	237
2. Hz. Ömer'in Müslüman Olması	239
TEBLİĞİN ÜÇÜNCÜ ÜÇ YILI: MUHASARA/AMBARGO	247
I. HZ. MUHAMMED'E KARŞI DEVAM EDEN DÜŞMANCA TAVIRLAR	249
II. EBÛ TÂLİB Şİ'BİNDE MUHASARA/AMBARGO	251
III. YÜREKLERİN ACIYLA OYULDUĞU YILLAR.....	254
IV. AMBARGONUN SONA ERMESİ.....	256
V. BOYKOT SÜRESİNCE TEBLİĞ MÜCADELESİ	258
VI. BOYKOTTA MÜŞRİKLERİN STRATEJİLERİ: MEYDAN OKUMA	265
TEBLİĞİN DÖRDÜNCÜ ÜÇ YILI: HÜZÜNDEN HİCRETE ...	273
I. HÜZÜN YILI	275
1. Hz. Hatice'nin Vefatı.....	276
2. Ebû Tâlib'in Vefatı	278
3. Hz. Muhammed'in (s.) Sevde binti Zem'a ile Evlenmesi	281
II. HZ. MUHAMMED (s.) ve EBÛ LEHEB.....	282
III. HÜZÜN YILINDA HZ. MUHAMMED	286
IV. TAİF YOLCULUĞU	288
1. Taif'e Gidiş.....	289
2. Mekke'ye Dönüş.....	294
V. İNŞİKÂKU'L-KAMER: AYIN İKİ PARÇAYA BÖLÜNMESİ..	298
VI. İSRÂ VE MİRAC: ALLAH VE PEYGAMBERİ ARASINDAKİ SIR	304
1. Tarihi	306
2. Gerçekleşmesi	307
3. Sonuçları	310
4. Tartışmalı Konular	312
5. Bize Göre Doğru Tercih.....	316
VII. MEKKE DIŞINDA TEBLİĞ VE HİCRET ARAYIŞI.....	318
1. Âmir b. Sa'saaouğulları	320
2. Kinde Kabilesi	321
3. Bekr b. Vâiloğulları	321

4. Şeybân b. Sa'lebeoğulları	322
5. Hanifeoğulları	323
VIII. MÜŞRİKLERİN YENİ STRATEJİLERİ VE SONUÇLARI...	323
IX. İLK GÖRÜŞMELER VE AKABE BİATLARI	326
1. İlk Görüşmeler	326
2. Birinci Akabe Biati	329
3. Medine'ye İlk Bireysel Hicret: Ümmü Seleme	332
4. Mus'ab b. Umeyr'in Medine'ye Gitmesi ve Tebliğ Faaliyeti	333
5. Medine'de Cuma Günleri Toplu Namaz Kılınmaya Başlanması	336
6. İkinci Akabe Biati	337
X. MEDİNE'YE HİCRET	343
1. Sahabenin Hicreti	347
2. Mekkelilerin Hz. Peygamber'i (s.) Öldürme Girişimleri	350
3. Hz. Peygamber'in (s.) Hicret Yolculuğu	352
4. Hz. Peygamber'in (s.) İmametinde İlk Cuma Namazı	361
5. Hz. Peygamber'in (s.) Medine'de Karşlanması	364
MEDİNELİ YILLAR: DAVETTEN DEVLETE	369
HİCRETEN ÖNCE YESRİB/MEDİNE	369
I. TARİHÇE	371
II. DEMOGRAFİK YAPI	373
1. Yahudiler	373
2. Araplar	375
III. SİYASİ SOSYAL VE EKONOMİK YAPI	379
IV. DİNİ VE KÜLTÜREL YAPI	380
DAVETTEN DEVLETE	383
I. YESRİB'DEN MEDİNE'YE	385
II. HİCRİ TAKVİM	386
III. MEDİNE'DE İSLAM'IN YAYILIŞI	387
IV. KUREYŞ'İN MEDİNELİLERİ TEHDİTLERİ	390
V. NÜFUS SAYIMI	392
VI. MESCİD-İ NEBEVİ	394
VII. DİN KARDEŞLİĞİ	397
VIII. KIBLENİN DEĞİŞMESİ	401
1. Mekke Döneminde Kible	402
2. Medine Döneminde Kible	407
IX. EZAN	409
X. EHL-İ SUFFE	411
XI. MEDİNE VEŞİKASI/ANTLAŞMASI	413
XII. MUHACİRLERİN İSKÂNI VE EKONOMİK DURUMLARI	420
XIII. MÜNAFIKLAR	422
XIV. DÖNEMİN DİĞER ÖNEMLİ OLAYLARI	428
1. Hz. Muhammed'in (s.) Hz. Aişe ile Evlenmesi	428

2. Ramazan Orucu, Fıtır Sadakası ve Namazlarla İlgili Yeni Buyruklar	429
3. Önemli Doğum ve Ölümler	431
SABIRDAN SAVAŞA.....	433
I. İSLAM VE SAVAŞ.....	435
1. İlk Seriyeye ve Gazveler.....	438
2. İlk Seriyeler.....	439
2.1. Abdullah b. Cahş el-Esedî'nin Nahle Seriyyesi.....	440
3. İlk Gazveler	442
3.1. Ebvâ / Veddân Gazvesi.....	442
3.2. Diğer Gazveler.....	443
II. MÜŞRİKLERLE YAPILAN SAVAŞLAR	444
1. Bedir Savaşı: İstiklal ve İstikbal.....	444
1.1. Sebebi.....	444
1.2. Bedir'e Hareket	451
1.3. Barış Girişimleri	453
1.4. Furkan Günü.....	454
1.5. Sonuçları	460
1.6. Ganimet Dağıtımı ve Esirlerin Durumu	463
1.7. Bedir Sonrası Kureyş'in İntikam Girişimi: Sevik Gazvesi	465
2. Uhud Savaşı: İlahî Uyarı	466
2.1. Sebebi.....	466
2.2. Uhud'a Hareket.....	468
2.3. İlahî Uyarı Günü	471
2.4. Sonuçları	479
2.5. Kureyş'in Takip Edilmesi ve Hamrâu'l-Esed.....	481
3. Uhud Sonrası İhanet ve Önemli Gazveler.....	483
3.1. Recî İhaneti	484
3.2. Benî Lihyân Gazvesi	487
3.3. İfk Olayı (Hz. Aişe'ye Atılan Büyük İftira)	488
3.4. Bi'r-i Maûne İhaneti	490
3.5. Zâturrikâ Gazvesi.....	492
3.6. Bedru'l-Mev'id Gazvesi	493
4. Ahzab/Hendek Savaşı: Kureyş İçin Sonun Başlangıcı	494
4.1. Sebebi.....	495
4.2. Müttefiklerin Medine'ye Hareketi	496
4.3. Hendek Kazılması	497
4.4. Alınların Secdeyle Buluşamadığı Vakitler ve İlahî Yardım	499
4.5. Sonuçları	506
5. Dûmetulcendel / Devmetulcendel Gazvesi.....	507
6. Benî Mustalik Gazvesi	508
III. YAHUDİLERLE YAPILAN GAZVELER.....	510
1. Benî Kaynuka Gazvesi	512
1.1. Sebebi.....	512

1.2. Benî Kaynuka Kuşatması ve Sonucu	514
2. Benî Nadir Gazvesi.....	515
2.1. Ka'b b. Eşref'in Öldürülmesi	515
2.2. Benî Nadir Kuşatması ve Sonucu.....	516
3. Benî Kureyza Gazvesi	520
4. Hayber'in Fethi.....	524
4.1. Sebebi.....	524
4.2. Kutsal Cihad ve Kutlu Fetih	527
4.3. Fedek, Vadi'l-Kurâ ve Teymâ Yahudileri.....	530
4.4. Sonuçları	532
5. Hayber'in Fethi Sırasında Meydana Gelen Olaylar	533
5.1. Habeşistan Hicretinden Dönenler.....	533
5.2. Müslüman Olan Devsilerin Medine'ye Hicretleri.....	534
5.3. Hz. Peygamber'i Zehirleme Girişimi.....	534
5.4. Hz. Peygamber'in Hz. Safiyye ile Evlenmesi	535
IV. HİRİSTİYANLARLA YAPILAN SAVAŞLAR	535
1. Mûte Gazvesi.....	538
1.1. Sebebi.....	538
1.2. Şehid Komutanlar Ordusu.....	538
1.3. Sonuçları	541
2. Tebük Seferi: Resulullah'ın (s.) Son Gazvesi	541
2.1. Sebebi.....	541
2.2. Zor Sefer: Münafıkların Tavrı ve Müminlerin Sınavı.....	543
2.3. Resulullah (s.) Tebük'te.....	549
2.4. Dönüş Yolunda Hz. Peygamber'e Suikast Girişimi	551
2.5. Resulullah (s.) Medine'de	553
2.6. Sonucu	554
2.7. Seferin İlahî Analizi	555
BARIŞLA GELEN BARIŞ	559
I. ARKA PLAN	561
II. MEKKE'YE HAREKET VE HUDEYBİYE'DE	
KONAKLAMA.....	564
III. RIDVAN BİATI.....	568
IV. HUDEYBİYE ANTLAŞMASI.....	569
V. İLK TEPKİLER VE EBÛ CENDEL OLAYI	570
VI. İLTİCA MADDESİNİN KADINLARA	
UYGULANMAMASI.....	574
VII. İLAHÎ DEĞERLENDİRME: FETİH SURESİ	575
VIII. SONUÇLAR	577
IX. EBÛ BASİR OLAYI: ANTLAŞMADA DEĞİŞİKLİK	578
DAVETİN EVRENSELLİĞİ	581
I. İSLAM'IN EVRENSELLİĞİNE AÇILAN KAPI: DAVET	
MEKTUPLARI.....	583
1. Mektup Gönderilen Liderler ve Tepkileri.....	586

1.1. Resulullah'ın (s.) Habeş Necâşisi Ashame'ye Mektubu...	587
1.2. Necâşi Ashame'nin Tepkisi ve Gönderdiği Cevabi Mektup	588
1.3. Resulullah'ın (s.) Rum/Bizans Kayseri Heraklius'a Mektubu	589
1.4. Heraklius'un Ebû Sufyân ile Görüşmesi ve Tepkisi.....	589
1.5. Resulullah'ın (s.) Sasani Kıs râsı Ebreviz'e/Hüsrev Perviz'e Mektubu	592
1.6. Kıs râ'nın Tepkisi	593
1.7. Resulullah'ın (s.) Mısır Mukavkısı Cüreyc b. Minâ'ya Mektubu	594
1.8. Mukavkıs'ın Tepkisi ve Gönderdiği Cevabi Mektup.....	594
1.9. Resulullah'ın (s.) Şam Emîri Hâris b. Ebî Şemr el-Gassanî'ye Mektubu.....	595
1.10. Hâris b. Ebî Şemr'in Tepkisi.....	596
1.11. Resulullah'ın (s.) Yemâme Emîri Hevze b. Ali el-Hanefî'ye Mektubu.....	597
1.12. Hevze b. Ali'nin Tepkisi ve Gönderdiği Cevabi Mektup	597
II. RESULULLAH'IN (S.) KAZA UMRESİ	598
III. UMREDEN SONRA GELİŞEN ÖNEMLİ OLAYLAR.....	602
1. Hz. Peygamber'in Meymûne İle Evlenmesi	602
2. Resulullah'ın Acıyla Sarsıldığı Günler.....	603
3. İslam İle Şereflenenler: Mekke'nin Çiğerpareleri.....	604
3.1. Amr b. Âs.....	606
3.2. Hâlid b. Velid.....	607
3.3. Osman b. Talha.....	610
BÜYÜK FETİH VE ŞİRKİN SON DİRENİŞLERİ	611
I. MEKKE'NİN FETHİ	613
1. Fethin Sebepleri	613
1.1. Dinî İhtiyaç	613
2. Kureyş'in Hudeybiye Antlaşmasını Bozması	614
3. Kureyş'in Çırpınışları.....	618
II. RESULULLAH (s.) MEKKE YOLUNDA	620
1. Hazırlıklar	620
2. Hâtıb b. Ebî Beltea Olayı.....	622
3. Merruzzehrân Duracağı	624
III. RESULULLAH'IN MEKKE'YE GİRİŞİ	626
1. Kâbe ile Tevhidi Vuslat ve Putların İmhası	630
2. Fetih Hutbesi ve Resulullah'ın Muhteşem Asaleti	632
3. Kureyş'in Resulullah'a (s.) Biatı	637
II. HİCAZ ŞİRK DÜZENİNİN SON DİRENİŞLERİ.....	640
1. Huneyn Gazvesi.....	640
1.1. Sebebi.....	640
1.2. Savaşın Seyri ve Zafer.....	643

2. Evtâs Takibi ve Taif Gazvesi.....	645
3. Ganimetler.....	652
4. Putların Yıkılması.....	657
DİNİN TAMAMLANMASI VE VEDA	659
I. HEYETLER: İLAHÎ HUZUR YAĞMURU	663
1. Temîm Heyeti.....	665
2. Necran Heyeti	666
3. Sakîf Heyeti	668
4. Hanifeoğulları Heyeti ve Müseylimetü'l-Kezzâb	671
5. Eşariler Heyeti	672
6. Tayy Heyeti ve Adıyy B. Hâtim'in Müslüman Olması	673
7. Amr B. Sa' Saa Heyeti ve Resulullah'a (s.) Suikast Planı	674
8. Diğer Heyetler	675
II. VEDA: İLAHÎ VUSLAT.....	675
1. Veda Haccı	675
2. Veda Hutbesi.....	680
3. Hz. Peygamber'in Gadir-i Hum Hutbesi	684
4. Usâme B. Zeyd'in Belkâ/Filistin Seriyesi.....	685
5. İlahî Vuslat	687
5.1. Acılı Günler.....	68
5.2. Rabbine Yolculuk.....	692
Duamız	697
KAYNAKÇA	699
DİZİN.....	707